

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2SŽk/23/2020
Identifikačné číslo spisu: 3017200056
Dátum vydania rozhodnutia: 2. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:3017200056.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: H. J. R., bytom Y. XXXX/X, XXX XX W., právne zastúpená advokátom: Advokátska kancelária JUDr. Juraj Klimčo a spol. s r.o., Smetanova 1655/7, 911 01 Trenčín, proti žalovanému: (sťažovateľ) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 15Sa/3/2017-193 z 11.3.2020, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamieta.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

I.

Namietaný zásah

1. Žalobou podľa § 252 ods. 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) sa žalobkyňa domáhala, aby správny súd ako nezákonný určil už skončený zásah žalovaného vykonaný prostredníctvom

príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru v Trenčíne (ďalej aj „OO PZ Trenčín“) do osobnej slobody a integrity žalobkyne, ktorý spočíval v tom, že žalovaný dňa 20.12.2016 asi o 21.40 hod. v Trenčíne na ul. Súťažnej a opakovane v daný deň asi o 23.40 hod. na traumatologickom odd. nemocnice použil voči žalobkyni hmaty, chvaty a údery, dňa 20.12.2016 asi o 21.40 hod. ju zaistil na Súťažnej ulici v Trenčíne, v čase asi od 00.00 hod. 21.12.2016 do asi 03.30 hod. dňa 21.12.2017 ju uzamkol v malej nevetranej a špinavej miestnosti pod schodmi bez okien o veľkosti cca 2 x 1 m na OO PZ v Trenčíne, ignoroval jej žiadosti o poskytnutie vody a použitie toalety a napriek tomu, že s ňou nerobil žiadne služobné úkony ju neprepustil na slobodu a v čase asi od 00.00 hod. dňa 21.12.2016 až do prepustenia o 13.27 hod. dňa 21.12.2017 jej bez predchádzajúcej výzvy na vydanie a bez služobnej potreby odňal jej osobné veci, o čom jej nevydal žiadne potvrdenie a bezdôvodne ju zadržoval až do 13.27 hod. dňa 21.12.2016.

II.

Konanie na krajskom súde

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením č.k. 15Sa/3/2017-193 z 11.3.2020 v bode II. určil, že zásah žalovaného do osobnej slobody a integrity žalobkyne spočívajúci v tom, že v období od 00.00 hod. dňa 21.12.2016 približne do 03.30 hod. dňa 21.12.2016 bola počas bližšie neurčeného časového úseku príslušníkmi Obvodného oddelenia Policajného zboru v Trenčíne uzamknutá v miestnosti nachádzajúcej sa na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Trenčíne, o rozmeroch 1,25 metra x 3 metre, bez okien, v časti so šikmým stropom, s umelým osvetlením ovládaným zvonku a núteným odvetrávaním, bez postele, s kovovou lavičkou a drevenou doskou na sedenie, je nezákonný.

3. Krajský súd k zásahu, ktorý určil ako nezákonný, uviedol, že nezákonnosť žalovaného faktického úkonu zasahujúceho do osobnej slobody a integrity žalobkyne spočívala v tom, že miestnosť, v ktorej bola žalobkyňa umiestnená, nespĺňala kritériá cely policajného zaistenia podľa § 42 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore (ďalej len „zákon o Policajnom zbore“) v spojení s Nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky o celách policajného zaistenia č. 41/2003 zo 17.7.2003 v znení Nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 52/2005. Porovnaním základných požiadaviek (kritérií) stanovených nariadením o celách policajného zaistenia s realitou na OO PZ Trenčín, a to čo i len v časti úžitkovej podlahovej plochy, nehovoriac o využiteľnom priestore a absencii vybavenia cely funkčným záchodom, bolo podľa krajského súdu možné bez potreby ďalšieho skúmania skonštatovať, že miestnosť určená na OO PZ Trenčín pre umiestnenie (aj) zaistených osôb, nespĺňala tie základné štandardy, ktoré si (sám sebe) určil žalovaný v nariadení ministra vnútra, čím došlo k porušeniu subjektívnych práv žalobkyne.

4. Opierajúc sa o zákonnú úpravu iného zásahu orgánu verejnej správy dospel krajský súd k záveru, že súčasne namietané rozhodnutie o zaistení nemožno na základe žaloby proti inému zásahu podrobiť súdnemu prieskumu, keďže ide o formalizovaný výsledok istého zákonom presne definovaného procesného postupu, pričom pri žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy je predmetom súdneho prieskumu bezprostredný postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, kde na rozdiel od rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy má tento iný zásah čisto faktickú povahu. Pri inom zásahu neprebehlo žiadne formalizované administratívne konanie a tento je výsledkom (prejavom) okamžitého (bezprostredného) uplatnenia oprávnenia orgánu verejnej správy na mieste samom. Vo svetle takéhoto vnímania na súdny prieskum spôsobilého iného zásahu bolo podľa názoru krajského súdu potrebné zo žalobného petitu identifikovať tie časti v žalobe opísaného skutkového deja, ktoré uvedeným kritériám zodpovedajú. Týmito časťami bolo použitie donucovacích prostriedkov voči žalobkyni a otázky súvisiace s umiestnením žalobkyne do miestnosti určenej na OO PZ Trenčín pre zaistené osoby. Na základe uvedeného preto krajský súd vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol (bod III), avšak vzhľadom na okolnosti prípadu zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni úplnú náhradu trov konania (bod IV).

III.

Konanie na kasačnom súde

5. Voči uzneseniu krajského súdu v časti výroku II., ktorým krajský súd určil, že zásah žalovaného do osobnej slobody a integrity žalobkyne je nezákonný, podal žalovaný (sťažovateľ) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť podľa ustanovenia § 440 ods. 1 písm. g) SSP, v ktorej namietal, že krajský súd rozhodol na základne nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Podľa sťažovateľa krajský súd podmienil vyslovenie záveru o nezákonnosti zásahu žalovaného do osobnej slobody a integrity žalobkyne výhradne tým, že miestnosť, kde bola žalobkyňa umiestnená, nespĺňa kritéria cely policajného zaistenia podľa § 42 ods. 1 zákona o Policajnom zbore. Podľa sťažovateľa krajský súd pochybil, keď posudzoval zákonnosť zásahu orgánu verejnej správy a služobnej činnosti v kontexte oznámenia o výsledkoch preverovania podnetu a výzvy na prijatie opatrení, ktoré vydala verejná ochrankyňa práv pod č. 1676/2017/VOP z 5.5.2017. Podľa sťažovateľa závery prijaté verejnou ochrankyňou práv nie sú záväzné pre výkon služobnej činnosti a nie sú relevantné ani pre rozhodovanie krajského súdu.

7. Sťažovateľ uviedol, že úprava a forma týchto „vyhradených priestorov“ nie je obsiahnutá v žiadnom zákone a ich využívanie nie je žiadnym zákonom priamo zakázané. Podľa sťažovateľa bol test zákonnosti vykonaný Európskym výborom na zabránenie mučenia a neľudského a ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (ďalej len „Výbor CPT“), ktorý počas periodickej návštevy Slovenskej republiky v roku 2013 odporúčal, aby sa tieto priestory nepoužívali na dlhší čas ako niekoľko hodín a nikdy nie cez noc. Počas návštevy v roku 2018 Výbor CPT vyslovil záver, že každé policajné zariadenie, kde sa môžu nachádzať osoby obmedzené na osobnej slobode, by mali byť jednou alebo viacerými primerane zabezpečenými miestnosťami na účely zadržiavania osôb. Zadržaná osoba by nemala byť pripútaná k pevne uchytenému objektu, ale mala by byť držaná pod prísny dohľadom na zabezpečenom mieste a v prípade potreby by mala byť ošetrovaná. Sťažovateľ následne argumentoval internými predpismi (rozkaz prezidenta Policajného zboru č. 4/2015 o realizácii úloh na zabezpečenie odporúčaní Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania a rozkaz prezidenta Policajného zboru č. 111/2019) v zmysle ktorých boli osoby umiestňované vo „vyhradených priestoroch“ len na nevyhnutne potrebný čas. Na základe uvedeného sťažovateľ skonštatoval, že pri obmedzovaní osobnej slobody žalobkyne policajti nepostupovali svojvoľne, ale riadili sa platnými internými a všeobecne záväznými právnymi predpismi.

8. Sťažovateľ ďalej argumentoval uplatňovaním princípu argumentum a fortiori s odkazom na § 52 zákona o Policajnom zbore. Podľa výkladu sťažovateľa, ak policajt má oprávnenie použiť služobné putá na obmedzenie pohybu a prekonanie aktívneho odporu zaistenej osoby, tak umiestnenie do vyhradeného priestoru predstavuje oveľa miernejší zákonný zásah do práv zaistenej osoby ako jej spútanie. Výrok č. II napadnutého uznesenia krajského súdu preto podľa sťažovateľa vychádzal z nesprávneho použitia § 42 zákona o Policajnom zbore, upravujúceho cely policajného zaistenia, keďže mal za to, že umiestnenie predvádzanej, zaistenej, zadržanej alebo zatknutej osoby do určených priestorov patrí svojim charakterom do piateho oddielu zákona o Policajnom zbore, ktorý upravuje použitie donucovacích prostriedkov, hoci podľa sťažovateľa úkon umiestnenia do „vyhradených priestorov“ spadá pod inštitút použitia pút a spútavacieho opasku podľa § 52 zákona o Policajnom zbore za využitia argumentum a fortiori.

9. Sťažovateľ tiež vyjadril dôvodnosť obmedzenia osobnej slobody žalobkyne, ktorú odvodil z toho, že krajský súd žalobu žalobkyne vo zvyšku zamietol ako nedôvodnú. Mal za to, že krajský súd rozhodol nad rámec svojich právomocí o zákonnosti využívania „vyhradených priestorov“ na útvaroch policajného zboru, ktoré nie sú celami policajného zaistenia. Umiestnenie do miestnosti mal byť ako faktický úkon posudzovaný s ohľadom na naplnenie zákonných podmienok zaistenia a obmedzenia osobnej slobody a samotné štandardy a podmienky „vyhradených priestorov“ nemali byť predmetom konania o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej moci. S poukazom na uvedené sťažnostné body sťažovateľ kasačnému súdu navrhol, aby zrušil napadnuté unesenie krajského súdu č.k. 15Sa/3/2017-193 z 11.3.2020 a vec vrátil na ďalšie konanie.

10. Žalobkyňa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že sťažovateľ žiada zrušenie napadnutého uznesenia na základe subjektívneho posúdenia veci. Žalobkyňa poukázala na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a povinnosť štátnych orgánov konať len na základe zákona a v jeho medziach. Mala za to, že sťažovateľ sa vo svojej argumentácii opieral iba o interné predpisy, ktoré sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a porušujú práva občanov. Zo súdneho spisu je podľa vyjadrenia žalobkyne zrejmé, že policajti jej umiestnením vo „vyhradených priestoroch“ porušili zákon, a preto nemôže súhlasiť s názorom žalovaného, že postup policajtov bol správny a v súlade s princípom argumentum a fortiori. Podanú kasačnú sťažnosť vyhodnotila žalobkyňa za nedôvodnú a navrhla, aby ju kasačný súd zamietol .

11. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 1.8.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky odo dňa 1.8.2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 1.8.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená sp. zn. 2Sžk/23/2020. Od 1.8.2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol pod pôvodnou spisovou značkou.

12. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, pričom dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

IV.

Aplikovaná právna úprava

13. Podľa § 19 ods. 1 zákona o Policajnom zbore, „policajt je oprávnený zaistiť osobu,

- a) ktorá svojím konaním bezprostredne ohrozuje svoj život alebo svoje zdravie alebo život a zdravie iných osôb alebo majetok,
- b) pristihnutú pri páchaní priestupku, ak je dôvodná obava, že v ňom bude pokračovať, alebo ak je to nevyhnutne potrebné na riadne zistenie alebo objasnenie veci,
- c) ktorá sa pokúsila o útek pri predvedení podľa § 17 alebo § 18, a dôvodná obava z jej úteku trvá,
- d) ktorá na útvare Policajného zboru uráža policajta alebo inú osobu alebo sa správa inak agresívne,
- e) na ktorú bolo vyhlásené medzinárodné policajné pátranie,
- f) ktorá sa nachádza na mieste trestného činu bezprostredne po jeho spáchaní a je potrebné zistiť jej súvislosť s trestným činom,
- g) pred zistením jej totožnosti podľa § 18, ak sa nachádza na mieste, na ktorom hrozí teroristický útok, alebo na mieste, kde došlo k teroristickému útoku,
- h) pred zistením jej totožnosti podľa § 18, ak sa nachádza v priestore, v ktorom sa zakročuje pod jednotným velením za podmienok podľa § 66 proti nebezpečnému páchatelovi a použitie výzvy na preukázanie totožnosti podľa § 18 môže ohroziť život alebo zdravie zakročujúceho policajta alebo osôb nachádzajúcich sa v tomto priestore,
- i) ktorá svojím konaním bezprostredne ohrozuje bezpečnosť a plynulosť železničnej dopravy.“

14. Podľa § 19 ods. 5 zákona o Policajnom zbore, „ak policajt neodovzdá osobu orgánom činným v trestnom konaní, alebo inému príslušnému orgánu, musí osobu ihneď prepustiť. Zaistenie osoby z dôvodov uvedených v odseku 1 nesmie trvať viac ako 24 hodín od obmedzenia osobnej slobody.“

15. Podľa § 42 ods. 1 zákona o Policajnom zbore, policajt je oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 umiestniť do cely policajného zaistenia (ďalej len „cela“) zriadenej na tento účel na útvare Policajného zboru.“.

16. Podľa § 3 ods. 1 písm. e) SSP „na účely tohto zákona sa rozumie iným zásahom orgánu verejnej správy faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.“.

17. Podľa § 252 ods. 2 SSP „žalobca sa môže žalobou domáhať aj určenia nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať žalobu podľa odseku 1 a rozhodnutie správneho súdu je dôležité na náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu.“.

V.

Právny názor kasačného súdu

18. Úlohou kasačného súdu v predmetnom prípade bolo právne posúdenie, či zásah policajtov spočívajúci v umiestnení zadržanej osoby v priestoroch, ktoré zákon o Policajnom zbore nepozná a ktoré nespĺňajú materiálne štandardy, ktoré interný predpis ministerstva vnútra kladie na zriaďovanie ciel policajného zaistenia, možno považovať za zákonný.

19. Fundamentálnym normatívnym ustanovením upravujúcim konanie štátnych orgánov a teda i orgánov verejnej správy pri výkone verejnej správy je znenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého môžu tieto konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom. Jedná sa o základné a všeobecné ustanovenie limitujúce výkon verejnej (štátnej) moci a tým aj zásahy štátu vo vzťahu k nositeľom základných práv a slobôd (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS 360/2014-25 z 9.7.2014). V zásade preto platí, že štátne orgány nie sú oprávnené konať, ak ich na to nespĺnomocní zákon a ak konajú, sú povinné konať iba spôsobom, ktorý ustanovil zákon. Táto zásada zabezpečuje v štáte pre jeho obyvateľov právnu istotu, pretože majú možnosť predvídať nielen následky svojich konaní, právnych úkonov, možnosti a spôsoby uplatnenia svojich práv voči štátu, ale predovšetkým konanie štátnych orgánov a ich zmysel (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 58/2001 z 31.10.2001). Samozrejme žiadny právny poriadok nemôže obsiahnuť všetky právne situácie či skutočnosti a preto i na poli verejného, resp. správneho práva je prípustná analógia pri aplikácii právnych predpisov. Analogické uplatňovanie právnych predpisov zo strany orgánov verejnej správy je pritom možné akceptovať predovšetkým v procesnoprávnej rovine i keď analógia nie je vylúčená ani vo vzťahu k otázkam týkajúcim sa hmotného práva. Účelom takejto analógie je však predovšetkým zabezpečenie uplatňovania subjektívnych práv účastníkov administratívnoprávnych vzťahov a s tým spojené umožnenie konania zo strany orgánov verejnej správy. Inak povedané analogické uplatňovanie právnych predpisov nemožno realizovať na úkor práv účastníkov administratívnoprávnych vzťahov, pretože akékoľvek zužovanie rozsahu práv alebo zásah do práv je potrebné v normatívnej rovine uskutočňovať explicitným znením právneho predpisu.

20. Základné práva a slobody patria každému človeku a obmedziť ich možno iba na základe zákona a postupom ustanoveným zákonom. Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno nikoho stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

21. Jedným z predpisov, ktoré upravujú postup pri obmedzení osobnej slobody, je aj zákon o Policajnom zbore. Podľa ustanovenia § 42 ods. 1 tohto zákona, je policajt oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 umiestniť do cely policajného zaistenia zriadenej na tento účel na útvare Policajného zboru. Do cely je tiež oprávnený umiestniť osobu zadržanú. Zriaďovanie, zrušovanie a vybavenie ciel

policajného zaistenia je v súčasnosti upravené v internom predpise - Nariadení ministra vnútra Slovenskej republiky č. 92/2015 o celách policajného zaistenia.

22. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že policajti je oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 ods. 1 písm. b) zákona o Policajnom zbore, v zmysle ktorého bola zaistená aj žalobkyňa, umiestniť výhradne do cely policajného zaistenia. Charakter cely policajného zaistenia však nemajú tzv. „vyhradené priestory“, ktoré nie sú normatívne vôbec upravené. Tým, že policajti OO PZ Trenčín tak nekonali, ale žalobkyňu umiestnili do „vyhradeného priestoru“, postupovali v rozpore so zákonom o Policajnom zbore, ktorý v časti Tretej hlave upravuje povinnosti, oprávnenia a prostriedky policajta a Policajného zboru.

23. Kasačný súd sa nemôže stotožniť s argumentáciou sťažovateľa, že využívanie „vyhradených priestorov“ nie je nezákonné, pretože nie je žiadnym zákonom priamo zakázané. Takýto výklad sťažovateľa je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Štátne orgány nie sú oprávnené konať spôsobom zasahujúcim do subjektívnych práv účastníkov administratívnoprávnych vzťahov, ktorý zákon nezakazuje, ale sú povinné konať spôsobom, ktorým to zákon ustanovuje. Uvedené platí o to výraznejšie, ak ide o zásah do základných ľudských práv a slobôd, akým je nesporne obmedzenie osobnej slobody. Tento imperatív pre konanie orgánov verejnej moci predstavuje základný prvok demokratického a právneho štátu a pre subjekty práva zabezpečuje predvídateľnosť ich postupu, v súlade s princípom právnej istoty a princípom legitímnych očakávaní.

24. Kasačný súd sa ďalej nestotožňuje s argumentáciou sťažovateľa, že umiestnenie zaistenej osoby do „vyhradených priestorov“ je svojou povahou uplatnením princípu argumentum a fortiori, a preto spadá pod použitie donucovacích prostriedkov podľa § 52 zákona o Policajnom zbore, ktorý oprávňuje policajtov použiť služobné putá. Druhy donucovacích prostriedkov sú vymedzené v § 50 ods. 1 zákona o Policajnom zbore taxatívnym výpočtom. Sťažovateľ si nemôže svojím výkladom svojvoľne rozširovať daný výpočet o použitie takých donucovacích prostriedkov, ktoré zákon o Policajnom zbore nepozná. Stotožnenie sa s výkladom sťažovateľa by tak pre silové zložky zakladalo široký priestor pre arbitrárne konanie. Takýto výklad sťažovateľa v demokratickom a právnom štáte s poukazom na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky neobstojí. Kasačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že policajti je oprávnený použiť len tie druhy donucovacích prostriedkov, ktoré taxatívne vymedzuje § 50 ods. 1 písm. a) až r) zákona o Policajnom zbore.

25. K argumentácii sťažovateľa správami Výboru CPT a skutočnosťou, že v rámci hodnotiacich záverov počas periodických návštev Slovenskej republiky Výbor CPT nenamietal nezákonnosť „vyhradených priestorov“, ale odporúčal, aby sa takéto priestory nikdy nepoužívali na zadržovanie osôb na dlhší čas ako niekoľko hodín a nikdy nie cez noc, kasačný súd uvádza, že táto nie je namieste. Výbor CPT v rámci svojej úlohy vymedzenej v Európskom dohovore na zabránenie mučeniu a neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, preskúmava zaobchádzanie s osobami zbavenými slobody s cieľom posilniť ich ochranu pred mučením a ďalšími formami zlého zaobchádzania, nie je však oprávnený posudzovať zákonnosť obmedzenia osobnej slobody a súlad postupu policajtov s vnútroštátnym právom zmluvnej strany Dohovoru. Výbor CPT preto v žiadnom prípade nemôže nahrádzať činnosť správnych súdov, do právomoci ktorých primárne patrí preskúmanie zákonnosti rozhodnutí, opatrení, iných zásahov orgánov verejnej správy, resp. ich nečinnosti (§ 6 ods. 1 SSP).

26. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v čl. 5 garantuje právo na osobnú slobodu a bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem prípadov uvedených v písmenách a) až e) odseku 1 tohto článku, za predpokladu že sa tak stane spôsobom ustanoveným zákonom. V zmysle čl. 5 ods. 1 písm. c) je touto situáciou aj zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu alebo útoku po jeho spáchaní. Test zákonnosti obmedzenia osobnej slobody musí byť v súlade tak s domácim právnym poriadkom, ako aj európskymi štandardmi, ktoré vyžadujú, aby národné právo nebolo aplikované nezákonným spôsobom, pretože hlavným účelom čl. 5 Dohovoru je ochrana pred nezákonným obmedzovaním osobnej slobody. Obmedzenie osobnej

slobody (zadržanie, zatknutie) musí byť nielen v súlade s európskym štandardom, ale musí byť v súlade aj s postupmi podľa domáceho právneho poriadku. Nedodržanie procesných krokov alebo záruk stanovených vo vnútroštátnom práve bude mať za následok zistenie porušenia článku 5 Dohovoru.

27. Možno pritom uviesť, že sťažovateľ si je vedomý nedostatku legislatívnej úpravy „vyhradených priestorov“, pretože kasačnému súdu je známa skutočnosť, že sťažovateľ v mesiaci august 2021 predložil do medzirezortného pripomienkového konania novelizáciu zákona o Policajnom zbore, ktorou sa má do zákona o Policajnom zbore zaviesť oprávnenie príslušníka Policajného zboru umiestniť osobu do priestoru, ktorý nie je celou policajného zaistenia a ktorý sa má podľa predloženého návrhu zákona volať „určený priestor“ (LP/2021/466). Do prijatia tejto právnej úpravy sú však príslušníci Policajného zboru oprávnení umiestniť osobu obmedzenú na osobnej slobode výhradne do cely policajného zaistenia.

28. K argumentácii sťažovateľa o dôvodnosti obmedzenia osobnej slobody žalobkyne, ktorá mala byť krajským súdom potvrdená tým, že žalobu podanú žalobkyňou proti inému zásahu vo zvyšku zamietol ako nedôvodnú, kasačný súd uvádza, že predmetom súdneho prieskumu na podklade žaloby podanej proti inému zásahu nebolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o zaistení žalobkyne. Ako uviedol krajský súd, toto rozhodnutie ani nemohlo byť predmetom súdneho prieskumu na podklade žaloby podanej proti inému zásahu. Krajský súd preto vo zvyšku žalobu zamietol ako nedôvodnú, pričom nekonštatoval dôvodnosť obmedzenia osobnej slobody žalobkyne, keďže na to nemal ani legitímny podklad.

29. Argumentácia krajského súdu v napadnutom uznesení nebola obmedzená na materiálne podmienky vo „vyhradených priestoroch“ OO PZ Trenčín, ale skutočnosť, že priestory, v ktorých bola žalobkyňa umiestnená, nespĺňali kritéria cely policajného zaistenia podľa nariadenia ministra vnútra o celách policajného zaistenia. Z tohto dôvodu miestnosť, kde bola žalobkyňa umiestnená nie je možné považovať za celu policajného zaistenia. Ide o priestory, ktoré nie sú upravené žiadnym právnym predpisom, tak ako uvádza aj sám sťažovateľ, a umiestnenie osoby zaistenej podľa § 19 zákona o Policajnom zbore do „vyhradených priestorov“, ktoré nie sú celou policajného zaistenia a ktoré právny poriadok Slovenskej republiky nepozná, zakladá nezákonný zásah do osobnej slobody a fyzickej integrity zaistenej osoby.

30. S poukazom na vyššie uvedené sa kasačný súd stotožňuje s právnym posúdením krajského súdu, že zásah sťažovateľa do osobnej slobody a integrity žalobkyne spočívajúci v tom, že v období od 00.00 hod dňa 21.12.2016 približne do 3.30 hod. dňa 21.12.2016 bola počas bližšie neurčeného časového úseku príslušníkmi Obvodného oddelenia Policajného zboru v Trenčíne uzamknutá v miestnosti nachádzajúcej sa na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Trenčíne, o rozmeroch 1,25 metra x 3 metre, bez okien, v časti so šikmým stropom, s umelým osvetlením ovládaným zvonku a núteným odvetrávaním, bez postele, s kovovou lavičkou a drevenou doskou na sedenie, je nezákonný.

31. Námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil kasačný súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

32. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP (a contrario) a vzhľadom na neúspech sťažovateľa v kasačnom konaní mu nepriznal právo na náhradu trov vynaložených v tomto konaní; zároveň kasačný súd nevidel dôvod ani na postup podľa § 168 SSP.

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.